

Den fantastiske fauna

Ketting Nor er bedst kendt for sine mange flotte og store aborrer, ofte på over et kilo. Måske har Ketting Nor Danmarks største aborrebestand.

Noret er et yndet leve- og ynglested for de beskyttede arter: Løvfrø, Syd-, Dværg- og Brunflagermus. Du kan også opleve de sjældne og beskyttede fuglearter: Hvinand, Isfugl, Blå Kærhøg, Bramgås, Havørn, Rørdrum, Spidsand, Stor Skallesluger, Pipeand og Hjejle.

I april og maj kan du høre Rørdrummens pauken fra rørskovens - hvis du er heldig.

Den smukke flora

Den særprægede rørskov rummer en spændende botanik med flere sjældne arter. Nogle har specielle navne som fx Butblomstret Siv, Butfinnet Mangeløv (bregne) og Æglbladet Fliglæbe (undseelig orkide). I det sene forår lyser Maj-Gøgeurt (orkide) op med sine purpurfarvede blomster. I Ketting Nor finder du også en bestand af spagnum som er en mosart.

Dejlig travetur og fantastisk kig fra fugletårnet Følg stien til tårnet

Langs med søbredden kan du vandre til fugletårnet som er et besøg værd. Turen er cirka 700 m og skiltet fra den sydlige del af dæmningen. Fugletårnet giver dig en storartet oplevelse med en fantastisk udsigt over søens østlige ende. Her befinder de fleste fugle sig normalt.

Stien er omgivet af rørskov, pil og tjørnekraut, så undervejs har du ikke megen udsigt. Til gengæld kan du nyde den spændende botanik langs stien, fx vokser om foråret mange orkideer og trævlekroner, og Mjødurt og Mynte dufter sødt.

Stien er ofte fugtig, så tag gummistøvler på. Af samme grund er stien ikke let for gangbesværede.

Tag turen rundt om Ketting Nor og besøg de unikke kirker

Har du lyst til en lidt længere tur på cirka 8 km, anbefaler vi at trave fra dæmningen gennem landsbyerne Egen, Ketting og Sebbelev. Turen fører dig rundt om hele Ketting Nor. Halvvejs på ruten passerer du Egen Møllesø (Put and Take fiskeri). I Ketting ligger kirken på en høj og vogter over landsbyen, og tårnet hører til de bedst bevarede i landet. Kirken er åben på hverdage, så kig indenfor.

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

64973 · 06.2011

Sønderborg

Rørdrum skjuler sig godt

Ketting Nor

Naturnet Als

Naturnet Als
Støttet med Tips-
og Lottomidler
til Fritidslivet

Sønderborg Kommune
Naturafdelingen
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
www.sonderborgkommune.dk

Søforklaringen

Ketting Nor ved Augustenborg er en stor brakvands sø som Alsingerne kalder for Kettinghav. Ferskvand fra kilder og bække på Als har blandet sig med saltvandet der kommer ind gennem slusen som fører ud til Augustenborg Fjord.

Ketting Nor var oprindeligt en vig som stod i forbindelse med Augustenborg Fjord, men blev i 1871-75 adskilt fra denne af en dæmning med sluse. Noret er i dag en lavvandet sø på cirka 39 hektar og med en gennemsnitlig dybde på en meter. Vandkvaliteten er ret påvirket af næringsstoffer.

De specielle vandforhold giver et helt unikt vandmiljø med en særlig sammensat fiskebestand.

Ved parkeringspladsen har Egen Bylaug skabt en hyggelig plads med borde, bænke og grill. Her kan du om sommeren slappe af, grille og samtidig nyde den smukke natur.

Landsbyen Ketting og interessante levn fra fortiden

Ketting Landsby har givet navn til Ketting Nor. Landsbyen har en historie der rækker langt tilbage i tiden, ja længere tilbage end vikingetiden. I Ketting oplever du mange levn fra fortiden, fx Bispegaarden hvor biskoppen boede indtil cirka 1864. På markerne bag Bispegaarden ligger rester af to gravhøje. Den romanske kirke er fra omkring 1200 og kan ses viden om fordi den er bygget på en banke.

Ønsker du at besøge Ketting Nor, er det en god ide at starte fra dæmningen ved Augustenborg Fjord. Du kommer dertil gennem landsbyerne Sebbelev eller Egen.

Dæmningens spændende historie

Skiftende hertuger planlagde at inddæmme Ketting Nor til fiskeopdræt, men først i 1873 blev den første dæmning bygget.

- Broen der var bygget under krigen mod England i 1807-14, var styrtet sammen. I 1872 ramte den store stormflod hele Danmark, og det lammede projektet, så man måtte begynde delvis forfra.
- En stor indsats sikrede at dæmningen var færdig i 1873. En vindmølle pumpede vandet ud af noret.

En vig er en lille bugt.
Et nor er en vig der er forbundet med havet ved en smal munding.

Økonomien og initiativerne

Skiftende ejere har forsøgt sig med landbrug og karpeopdræt, men der var ikke økonomi i projekterne.

- I 1911 ønskede ejeren at afvande den vestlige del af noret og byggede derfor endnu en dæmning tværs over noret.
- Umiddelbart inden første verdenskrig brændte møllen, og samme vinter beskadigede endnu en stormflod den nye dæmning.
- Efter anden verdenskrig og op i 1950'erne var der fortsat planer om at afvande området. På den tid var den midterste dæmning stadig synlig og af og til farbar. Alle initiativer kuldsejlede dog.
- I 1975 købte staten noret, og i dag ejer Naturstyrelsen søen og omgivelserne omkring dæmningen.

De grumme vikinger og snekken

Drengene og skibsvraget

I 1880'erne fandt nogle drenge resterne af et skibsvrag i Ketting Nor, og de frigjorde planker og en buet stævn. På konstruktionen kunne lokale se at der var tale om en snekke som var vikingetidens ro- og sejlbåde. Snekker indgik som en del af kongens ledingsflåde (Danmarks første flåde). Under bjergningen slog vejret om og blev meget dårligt. Vrangresterne sank tilbage i dyndet og man opgav at bjerge vragsdelene.

Drengene fandt også nogle 'gevaldigt' store skeletter som de senere solgte til en produkthandler. Hvilket dyr skeletterne stammer fra, blev aldrig fastlagt, men fundene har nok givet anledning til fortællinger om de grumme vikinger og deres færd.

Aborre

Vikingskibet Sebbe Als

Står du på dæmningen og skuer ud over Augustenborg Fjord ser du måske Sebbe Als. Det er et af Danmarks ældste håndbyggede vikingskibe, og det hører hjemme i Augustenborg. Sebbe Als er kendt af mange fordi det deltager i arrangementer i hele verden, og TV-selskaber har sendt interessante optagelser med det flotte skib.

Mangfoldigheden længe leve - Floraen og faunaen

Plante- og dyreverdenen er mangfoldig i Ketting Nor. Af hensyn til fuglelivet holdes adgangsmulighederne på et beskedent niveau.